

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. + 370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, <https://smsm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT43 4040 0636 1000 2196, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansų įstaigos kodas 40400

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025 - Nr.

Į 2025- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-242 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3793

Vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą 2024 m. rugsėjo 20 d. Vyriausybės kanclerio rezoliucija Nr. R-12285, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. rugsėjo 19 d. rytinio posėdžio protokolą Nr. SPP-413, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. IX-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3793“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025-04-30 išvadoje Nr. NV-875 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projektu siūloma nepritarti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. IX-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3793 (toliau – Įstatymo projektas) dėl Nutarimo projekte išdėstytų priežasčių.

Įstatymo projektu siūloma teisinio reguliavimo priemonė, kuria aukštosioms mokykloms būtų nustatyta nereikalauti jokio atlygio už paslaugų, susijusių su studentų priėmimu į aukštosios mokyklos trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas, atlikimą yra nepagrįsta siekiamam Įstatymo projekto tikslui įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2009 m. gruodžio 18 d. bylos Nr. 25/01 sprendimą ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 41 straipsnio trečiąją dalį, kad gerai besimokantiems piliečiams valstybinėse aukštosiose mokyklose laiduojamas nemokamas mokslas. Draudimas aukštosioms mokykloms nustatyti mokesčius už priėmimo dokumentų ar kitų paslaugų, susijusių su studentų priėmimu į aukštosios mokyklos trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas, administravimą nepagrįstai ribotų aukštųjų mokyklų finansinį savarankiškumą, pažeistų autonomijos principą. Mokestis už priėmimo dokumentų administravimą padeda kompensuoti patirtas išlaidas organizuojant priėmimą į aukštąsias mokyklas, užtikrinti kokybišką ir efektyvų stojimo procesų administravimą.

Nutarimo projektas derintas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos studentų atstovybe, Vilniaus universiteto Studentų atstovybe, Lietuvos studentų sąjunga. Nutarimo projektas patikslintas ir papildytas argumentais pagal Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Finansų ministerija pastabų neturėjo. Lietuvos universitetų rektorių konferencija el. paštu informavo, kad Nutarimo projektui pritaria, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija ir Lietuvos studentų sąjunga pastabų bei pasiūlymų nepateikė.

Vilniaus universiteto studentų atstovybės pasiūlymas įstatymu įteisinti aukštųjų mokyklų išipareigojimą nereikalauti jokio atlygio už priėmimo dokumentų administravimą ar kitų paslaugų

atlikimą, susijusių su studentų priėmimu, stojančiųjų į visų pakopų ar finansavimo formų studijas, atitinkančių Mokslo ir studijų įstatymo 82(1) straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas (t. y. studentai, atitinkantys bent vieną iš kriterijų: turintys teisę į socialinę pašalpą, turintys atitinkamą dalyvumo lygį, turintys nustatytą globą ir kt.), buvo įvertintas. Argumentai dėl nepritarimo šiam pasiūlymui plačiau išdėstyti Nutarimo projekte ir derinimo pažymoje.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, įvertinusi suinteresuotų institucijų nuomones, pastabas ir pasiūlymus, laikosi pozicijos, kad Nutarimo projekte išdėstyti argumentai, apimantys Konstitucijoje nustatytą aukštųjų mokyklų autonomijos principą ir teisę gerai besimokančiam studentui siekti nemokamo mokslo bei Mokslo ir studijų įstatyme apibrėžtą studento sąvoką, yra pagrįsti ir neprieštarauja įstatymams. Įstatymų leidėjui nustačius tam tikrą reguliavimą dėl mokesčių, susijusių su priėmimo į aukštąsias mokyklas administravimu, nebus sudarytos prielaidos, kad aukštosios mokyklos negalės nustatyti kitų, su administracinių paslaugų teikimu susijusių, mokesčių, kitaip juos pavadindamos. Aukštosios mokyklos įvertinusios savo galimybes gali reguliuoti teikiamų paslaugų dydžius arba atleisti nuo įmokų asmenis, kuriems tokia įmoka būtų didelė finansinė našta.

Nutarimo projektu teikiamiems pasiūlymams įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

Nutarimo projektas neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Nutarimo projektas taip pat neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos 4 punktu.

Pritarus Nutarimo projektu teikiamiems pasiūlymams, kitų teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Su visuomene konsultuojamasi Nutarimo projektą skelbiant Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė, tel. +370 616 20 346, el. p. Laima.Taparauskiene@smsm.lt) Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėsienė, tel. +370 664 43 688, el. p. Giedre.Pacesiene@smsm.lt) patarėja Daiva Vipartienė, tel. +370 616 18 843, el. p. Daiva.Vipartiene@smsm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Raminta Popovienė